

D 4/96

En ställföreträdare (anmälarer) för ett fåmansägt aktiebolag (bolaget) har till Revisorsnämnden (RN) inkommit med en anmälan beträffande godkände revisorn A-son. Anmälan rör A-son arvodesdebitering för uppdraget som vald revisor i bolaget.

Följande omständigheter synes ostridiga. Bolaget, vars huvudsakliga verksamhet utgörs av aktiehandel via fondkommissionär, sökte en revisor. Anmälarer träffade genom anbuds förfarande ett avtal med A-son om att denne skulle vara revisor i bolaget under åren 1994 och 1995. I sin offert erbjöd sig A-son att utföra revision m.m. i två år för ett arvode om 4 000 kr per år, inklusive mervärdesskatt, under förutsättning att anmälarer till honom fortlöpande förmedlade de aktietips som bolaget köpte från en fondkommissionär. Bolaget accepterade anbudet. A-son utförde revision i bolaget 1994 och fick betalt i enlighet med överenskommelsen. Under 1995 uppstod oenighet mellan bolaget och A-son beträffande arvodet.

Anmälarer har uppgett bl. a. följande. A-son var inte nöjd med de aktietips han fick och krävde att få mer betalt. Bolaget vägrade att gå med på A-sons krav, vilket resulterade i att denne sade upp uppdraget med omedelbar verkan. Kort därefter ändrade sig A-son och ville fortsätta uppdraget på villkor att bolaget betalade honom 1 200 kr, exklusive mervärdesskatt. A-son har i oktober 1995 fakturerat bolaget detta belopp. Han har emellertid, trots flera påstötningar, vägrat att specificera vad fakturan avsåg och hotat att avgå med omedelbar verkan vid utebliven betalning. A-son har därefter krävt betalning av hela arvodet i förskott för att utföra revisionen för år 1995 och också hotat med att lämna in en konkursansökan mot bolaget.

A-son har förelagts att yttra sig och därvid bl.a. anfört följande. Under 1995 ville anmälarer ha råd i ett skatteärende, något som inte omfattades av revisionsuppdraget. Fakturan avsåg arvode för två timmars konsultationer i detta skatteärende. Anmälarer vägrade att godta fakturan och slutade i samband därmed också att förmedla aktietips i enlighet med överenskommelsen. Han hotade då att avgå som revisor om inte fakturan betalades. Anledningen till att han därefter krävde förskottsbetalning av hela arvodet var att han utgick från att uppdraget skulle upphöra och att det enligt hans erfarenhet är svårare att få betalt för ett uppdrag efter det att revisorsbyte skett.

RN gör följande bedömning.

Det är ostridigt att A-son genom anbuds förfarandet betingade sig ett fast arvode för revisionen samt att uppdragsgivaren, förutom att betala pengar, skulle förmedla aktietips till A-son. RN finner det också utrett att A-son hotade med att avgå som revisor med omedelbar verkan om bolaget inte betalade den ovan omtalade fakturan.

Enligt uttalanden av Kommerskollegium som fram till den 1 juli 1995 ansvarade för tillsynen över revisorer, får ett anbud att utföra revision inte innehålla fasta takpriser utan reservation för att priset kan stiga om förutsättningarna för revisionen ändras. RN konstaterar att A-sons anbud inte innehöll någon sådan reservation.

En revisor får inte försätta sig i situationer där hans oberoende gentemot uppdragsgivaren kan komma att ifrågasättas. Att ta emot varor, tjänster eller andra förmåner som ersättning för utfört arbete kan av en utomstående betraktare uppfattas som tecken på något otillbörligt och skapar en situation som allmänt sett kan ge upphov till tvivel om revisorns oberoende ställning. Att ha erhållit aktietips från sin uppdragsgivare som denne i sin tur köpt från en fondkommissionär kan möjligen framstå som en obetydlig förmån. Här har

emellertid aktietipsen utgjort en förutsättning för avtalet, vilket tyder på att avtalsparterna tillmätt tipsen ett i vart fall inte obetydligt värde. För att så varit fallet talar även det förhållandet att A-son efter att anmälaren slutat förmedla aktietipsen i en skrivelse till bolaget angett att han uppfattat detta som "ett klart kontraktsbrott". RN anser att A-sons handlande att kräva och ta emot aktietips från bolaget inneburit ett principiellt allvarligt avsteg från god revisorssed.

I en skrivelse till bolaget har A-son uppgett att om inte "faktura 1995.10.10 betalas senast 1995.12.05 avgår jag omedelbart som revisor". Denna formulering kan ur bolagets synvinkel knappast ha tolkats annorlunda än att bolaget, om man inte betalade, skulle stå utan revisor inför 1995 års revision, som – såvitt framgår av handlingarna i övrigt – då ännu inte hade påbörjats. RN vill inte utesluta att en revisor i vissa fall har rätt att avsäga sig ett revisionsuppdrag i förtid för att undvika arvodesförluster. A-son har emellertid i nära anslutning till räkenskapsårets utgång hotat med att inte slutföra sitt uppdrag som ett påtryckningsmedel för att få betalt för en tvistig fordran som dessutom, enligt honom själv, avsett rådgivning vid sidan av det ursprungliga uppdraget. Detta kan inte anses acceptabelt. I synnerhet inte som bolaget ostridigt erlagt full betalning för revisionen föregående räkenskapsår. RN finner att A-son även i nu behandlat avseende brutit mot god revisorssed.

RN finner att A-son i flera avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor. De disciplinära påföljder RN förfogar över regleras i 22 § lagen (1995:528) om revisorer. I vissa särskilt uppräknade fall skall godkännandet eller auktorisationen som huvudregel upphävas. En revisor som på annat sätt åsidosätter sina skyldigheter som revisor får meddelas varning eller, om det är tillräckligt, en erinran.

RN ser särskilt allvarligt på att A-son tagit emot tjänster av bolaget i utbyte mot sina tjänster som revisor. Med beaktande av bolagets mycket blygsamma verksamhet, och att de tjänster A-son mottagit endast bestått i att bolaget låtit honom ta del av råd som bolaget i sin tur köpt från en fondkommissionär, gör RN dock bedömningen att påföljden i detta fall kan stanna vid en erinran.

Ärendet har avgjorts av RNs ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt byrådirektören Fredrik Bengtsson, föredragande.